

מרן פוסק הדור הגר"מ גרוס שליט"א

דברי חיזוק שנאמרו השבוע בפני המוני בני התורה בשכונת 'נווה יעקב' ירושלים

בסיום השיעור הקבוע שנמסר השבוע בהלכות 'חדש', אמר מרן שליט"א: הארכנו לבאר גדרי איסור חדש, נאמר איזו נקודה בפנימיות עניין איסור חדש, מה שנוגע גם לחיזוק במצב שאנחנו נמצאים בו, מצב של מלחמה.

מחלוקת אם איסור 'חדש' נוהג דווקא בארץ

ישנה מחלוקת גדולה אם חדש נוהג בחו"ל או אין נוהג בחו"ל. ומה נשתנה איסור חדש מכל מצוות התלויות בארץ. והוא כי תרומה הוא עניין של קדושה וע"כ נוהג רק בקדושת הארץ. אבל איסור חדש עניינו כנ"ל להסיר החומר, וע"כ אינו נוגע לקדושת הארץ.

ולמ"ד שנוהג רק בארץ גם יש לבאר שהוא עניין של מציאות החומר, כי האדמה בארץ ישראל מגושמת יותר, ויש בה יותר אחיזה של החיצונים.

וכמ"ש הכלי יקר עה"פ [בראשית ח' כ"א] לא אוסיף עוד לקלל את האדמה בעבור האדם וז"ל, וכן נאמר לאדם (בראשית ג' יז) ארורה האדמה בעבורך. ומכאן ראייה שהאדמה היתה סיבה אל חטא האדם כי נתנה בו חומר גס ועב הנוטה ביותר אל החומריות כמו שנאמר ותטמא הארץ ואפקוד עוונה עליה. וזה נאמר דוקא על שבע אומות אשר ישבו בארץ הקדושה לפניו, יען כי אף על פי שצבר הקדוש ברוך הוא עפרו מכל ארבע רוחות העולם ונמצא שכל הארצות יש להם חלק בחטא האדם כי כולם נתנו בו חומר עב וגס, מכל מקום כל שאר הארצות קיבלו דינם ונטהרו במי המבול ששלושה טפחים של מחרשה נתקלקלו ובזה נתרכך חומר הארץ וניטל קשיותו ומאז אין חומר הארץ רע כבתחילה, הן מצד העונש שנטהרה במי המבול כדרך כל טבילה שהיא טהרה וסילוק הזוהמא והטומאה, הן מצד הטבע שנתרככה כל הארץ במי המבול ומאז אין חומר הארץ קשה כל כך כאשר היתה לפניו.

אבל בארץ ישראל נאמר ביחזקאל ארץ לא מטוהרה היא ולא גושמה ביום זעם. מאחר שלא נטהרה במי המבול אם כן עוד טומאתה בה וכשיושבי הארץ היא חוטאים יש לתלות החטא בארץ, לכך נאמר דוקא בארצות שבע אומות ותטמא הארץ ואפקוד עוונה עליה וגו' כי בזה מיושב מה שיש להקשות הרי הכתוב אומר כמעשה ארץ מצרים וגו' וכמעשה ארץ כנען וגו' הושוו זה לזה ואם כן למה לא תקיא הארץ את יושבי ארץ מצרים כאשר קאה ארץ כנען את הגוי, אלא לפי שארץ מצרים גושמה ביום זעם ואין לתלות עוד פשעם בארץ אם כן למה תקיא כי די בזה אם הגוי החוטא יקבלו עונשם על ארצם, אבל ארץ ישראל לא גושמה עדיין יש לתלות בארץ, לכך נאמר וראו את מכות הארץ וגו', כמו שיתבאר במקומו בעזר ה' לכך נאמר אחר מבול זה, לא אוסיף עוד לקלל את האדמה בעבור האדם. כי מכאן ולהלן אין לתלות פשע האדם בארץ כי אם ביצרו הרע המושך כוחו מן הנחש ומן סמאל רוכבו, זה שנתן טעם לדבר כי יצר לב האדם רע מנעוריו שיעקר חטאו יהיה תלוי ביצרו ולא בחומר הארץ, עכ"ל.

ואם כן עניין העומר להוציא את חלק החומר שלא יתפוס באדם האוכלו. וכמו כן שתי הלחם. שתי הלחם עניינם דלאכילת מזבח צריך זיכור יותר. וזהו נעשה ע"י שתי הלחם שנעשים במקדש.

וזו הסיבה שאין צריך הקרבה, ומספקת התנופה, כי אינם ככל הקרבנות, אבל באים לסלק את החומר, ועבור זה מספקת התנופה.

החיזוק בשעה זו להתרחק מן החומריות

בזמן שיש מלחמה וצער, כדאי לנסות לקבל על עצמנו את הנושא הזה שמצאנו ביסוד איסור חדש, של הריחוק מהחומר.

נהיינו הרי [ח"ו אינני מדבר על אחרים, אני מדבר רק על עצמי] שקועים בחומר יותר ויותר. כל המאכלים, וכל תוספת המאכלים, בכל האפשרויות. יש את הנוסעים למלונות, ויש את הנסיעה לשאר מקומות וכו' וכו', כל זה שייך לחלק החומר.

הדבר מגיע עד כדי כך שהאדם לא יכול להחזיק מעמד בביתו, ופעם אחת בחודש חייב ללכת למלון או לבית בפני עצמו וכיוצא, וכל זה הוא מהחלק החומרי.

קומה ד' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך

קראנו בפרשת השבוע, ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ד' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך. אמנם אנחנו נמצאים מכמה סיבות בזמנים של דינים, דינים גדולים, אבל הלא על זה משה רבינו מתפלל, אפילו בזמן שיש דינים שיתקיים ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך.

ובשביל שיהיה ויפוצו אויביך, צריך שיהיה וינוסו משנאיך מפניך. משנאיך זה היצר הרע שנקרא שונא. הקב"ה יעזור שתתקבל התפילה הנוראה הזאת של משה רבינו.

בגמ' בשבת דף קט"ז אי' דפסוקים אלו, ויהי בנסוע הארון עד וינוסו משנאיך מפניך, הם ספר בפני עצמו. החיד"א מביא בכמה מקומות בשם גורי האר"י, שהוא ספר בפני עצמו, ספר הנעלם, כי רמוזים וכלולים עניינים נוראים בפ"ה האותיות שבשני פסוקים אלו, (ויעוי' בספר ישועות משיחו להאברבנאל, [ח"ב א' א'] מש"כ ז"ל, וכבר ידעת מה שאמרו במסכת ידים ספר שנמחק ויש בו פ"ה אותיות כפרשת ויהי בנסוע הארון מטמא את הידים, כי היתה קבלתם שבאותה הפרשה נכללה קדושה רבה וסוד עצום ששמו אותה ספר בפני עצמו, עכ"ל יעו"ש).

ברור שהדבר הזה נצחי. בכל דור ודור ובכל זמן זמן פועלת התפילה הזאת של משה רבינו עם פ"ה האותיות הקדושות, קומה ה' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך. אכי"ר.